
KÓSZÓ ARANKA

„Közkincs-csel” *Belgiumba!*

A deszki Letye-petye Néptáncsoport Ninovében

Deszk

nevét 1490-ben említik először egy oklevélben, a szó személynévi eredetű, talán a Desidérius régi magyar becéző alakja. A község a török hódoltság alatt elnéptelenedett, majd 1746-ban kiszolgált szerb határőrök telepedtek meg területén. Az 1849. augusztus 5-i szőregi csata során a falu teljesen leégett, de hamarosan újjáépült.

A XX. század elején már több mint 2 ezer volt lakosainak száma, melyet évtizedeken át sikerült megtartania. *Lélekszáma növekszik*, jelenleg 3.400 lakója van. Elsősorban Szegedről költöznek ki sokan. Népeességének már csak mintegy 5 százaléka szerb nemzetiségű.

Az utóbbi tíz évben sokat gazdagodott településünk. Minden utcánk aszfaltos, Szeged és Deszk között már kerékpáron is lehet közlekedni. Van Sportcsarnok és nagy területű Szabadidő Park. 1998 szeptemberétől pedig már azt is elmondhatjuk, hogy Faluházunk is van, amiben helyet kapott a könyvtár, a művelődési ház, a teleház és amelyben ismét működik a mozi.

2003-ban átadásra került a 15 lakásos bérházunk, ez év szeptemberében pedig az Egészségház. 2006. december 31-ig pedig uniós támogatással a település egészére kiépül a szennyvízhálózat.

Természetesen marad még bőven feladat az elkövetkező évekre is. Csak maradjon meg az újat akarás és az összefogás szándéka.

A Faluház

a kulturális élet színtere. A közművelődés jelenlegi sokszínűségéhez nagyban hozzájárult, hogy 1998 őszén átadásra került a Deszki Művelődési Ház és Könyvtár, közismert nevén Faluház. A régi mozi átalakításából, 70 millió forint önerőből többfunkciós intézmény jött létre. Kihasz-

náltságát tovább bővítette a *teleház* bekerülése és a *mozi-előadások* újra indítása 2001-ben, heti egy alkalommal.

A technikai és a tárgyi feltételek is javulnak évről évre, ami a pályázatoknak, és a biztosított önerőnek köszönhető. További minőségi javulást hozott, hogy a két legforgalmasabb közösségi teret, a könyvtárat (napközben fogadó térként is szolgál) és a 200 négyzetméteres próbatermet *klimatizáltuk* 2002-ben és 2003-ban.

A Faluház saját rendezvényeinek szervezésén túl összefogja a faluszintű programokat, fölkészíti a testvértelepüléseken való föllépésekre a csoportokat, megszervezi fellépéseiket.

A Faluház kiválóan alkalmas területi rendezvények lebonyolítására, de talán közismert, hogy a *VII. Szerb Folklór Európa Fesztivál* házigazdája is településünk volt 2002-ben, melyen 15 ország 1500 táncosa vett részt. Feltételezhetően a fentiek miatt kapta meg önkormányzatunk 2003-ban másodszer is a *Közművelődéspártoló Önkormányzat* címet.

Az épület átadása óta megsokszorozódott művészeti csoportjaink száma. Jelenleg *14 művészeti csoport* működik a Faluházban, ezek közül 9 gyermekcsoport, többnyire általános iskolás tagokkal. Művészeti csoportjaink közül a három legeredményesebb népművészeti közösséget emelném ki. Az egyik a méltán országos hírű, több mint 30 éves múltú visszatekintő *Bánát Szerb Táncegyüttes*. A csoport a különböző országokban évente megrendezésre kerülő Szerb Európa Fesztiválon többször kapott arany-, illetve ezüst minősítést, de az egész országban ismertek és határainkon túl is számtalan fesztiválon, rendezvényen szerepeltek sikerrel. 2004-ben Deszk Község Képviselő-testülete Közművelődési díjat adományozott a csoportnak.

Másik nagy múltú művészeti csoportunk, a *Deszki Népdalkör* 1974-ben alakult. 2000-ben Deszk Község Képviselő-testülete Közművelődési Díjjal ismerte el a csoport több évtizedes munkáját. Szakmai, művészeti munkájukat dicséri, hogy a KÓTA által szervezett Országos Népzenei Minősítő Versenyen többször kaptak arany minősítést, legutóbb ez évben Arany Páva díjat. Több külföldi szerepléssel is „büszkélkedhetnek”, Romániában, Olaszországban és Németországban léptek föl.

A harmadik legeredményesebb művészeti csoport, a *Letye-petye Néptáncscsoport*, akiknek a belgiumi útjához kértünk a Közkincs pályázaton támogatást.

A belgiumi út

előzménye, hogy az elmúlt 12 év alatt községünk szerbiai, romániai, ukrainai és németországi településekkel alakított ki testvérvárosi kapcsolatot.

A belgiumi Ninovéval kötött együttműködési megállapodáson a legfrissebb a dátum: 2004. április 15. A két település között 2002 óta községpolitikai, 2004 óta pedig kulturális kapcsolat is van. Örömmel 2004 szeptemberében, a Deszki Falunapokra *70 fős ninovei küldöttség* látogatott hozzánk, melynek tagja volt a Mozaiek kórus is. A deszki programokon kívül megismerték megyénket is, ellátogattak Szegedre, Ópusztaszerre, valamint egy napot töltöttek a fővárosban, Budapesten is.

Ekkor kapott meghívást a Deszki Faluház Letye-petye Néptáncsoportja a 2005. július 11-én Ninovéban megrendezendő „Flamand Nép

Napja” Fesztiválra. Nagy öröm volt számunkra, hiszen tudomásunk szerint Magyarországon csak Deszkeknek van testvércapcsolata belgiumi településsel. Éppen ezért úgy éreztük, hogy fontos szerepet játszhatunk a magyar néptánc, népművészet bemutatásában Belgiumban.

A Letye-petye Néptáncsoport

a Faluházban 2000 szeptemberében indult magyar néptánc oktatásból nőtt ki és 2001 szeptemberétől működik a Deszki Művelődési Ház és Könyvtár művészeti csoportjaként.

*Címlapon a deszki Letye-petye Néptáncsoport Belgiumban
Fotós: nem azonosítható*

Jelenleg 40 gyermek (10–13 évesig) táncol a csoportban Tóth Gábor néptánc oktató vezetésével. Az idei évben egy *utánpótlás csoport* is indult 7–9 éves gyerekekből 38 fővel, valamint 2000 óta az *óvodai órakeretben is szerepel* heti 2x1 óra néptánc oktatás, biztosítva ezzel az utánpótlás nevelést.

Az elmúlt öt év nagy sikereket hozott a csoportnak. Több fesztiválon, ünnepségen léptek fel, nemcsak településünkön, hanem megye határain belül és kívül is. Az ország határain túl több alkalommal is nagy sikert arattak. 2003-ban Deszk romániai testvértelepülésén, az erdélyi Oroszhegy község Nárcisz Fesztiválján léptek fel, majd ez évben a szerbiai Hajdukovo több napos rendezvényén szerepeltek.

2005 júliusában a Szegedi Szabadtéri Játékok Boldogasszony Vendégség című műsorában léptek föl Magyarország legjobb profi felnőtt táncosaival.

Ninovében is

nagy volt a készülődés. Június elején megjelenő Info Ninove című újság elején kedvcsinálóként a mi táncos gyerekeink táncos jelent meg. Elkészült a fogadó családok listája. Az elhelyezésnél figyelembe vették a gyerekekről általunk elküldött ismertetőket: nem, kor, nyelvtudás, kedvenc időtöltés. A fogadó családok elsősorban az előző évben Deszken járt Mozaiek kórus családtagjaiból kerültek ki. A Deszkről megkapott angol nyelvű forgatókönyvet lefordították flamandra és elkészítettek egy színes, több oldalas ismertetőt a Flamand Nép Napján fellépő csoportokról, amit a székekre helyeztek.

Az 51 fő mozgatásához – három alkalomra is – emeletes buszt kellett a vendéglátóknak bérelni, ehhez jött még egy meglepetés: hajókirándulás az Északi-tengeren. Ehhez a pénzt ott sem volt könnyű megszerezni.

Az itthoni szervezésben is a pénz okozta a legnagyobb gondot. Megszólítottuk a helyi vállalkozókat, kérve, hogy támogassák utunkat. Nehezen csordogáltak a pénzek, de azért néhány százezer forint mégis összegyűjtött. Természetesen több százezer forintos önerővel is számoltunk. S bíztunk a benyújtott pályázatokban.

Az első kérdés az volt, hogy mivel utazzunk. Az autóbust elvetettük, mert a 24 órás utat kisebb gyerekek miatt nagyon hosszúnak találtuk. Maradt a repülőgép. Gyors döntéssel – akkor volt olcsó jegy – április elején megrendeltük a jegyeket. Ekkor még nem jutott eszünkbe, hogy a

3 garnitúra népviseletet és a dél-dunántúli eszközös tánchoz az eszközöket (sámlik, botok...), hogyan fogjuk a gépen szállítani. Ahogy közeledett az indulás ideje, úgy gyarapodtak ős hajszáaink. Végül nagyméretű fonott kosarakkal és a Bánát Táncegyüttes hatalmas utazó táskáival minden megoldódott. Persze közben azért többször elsóhajtottuk: legközelebb csak busszal!

Az iskolában a német és az angol tanár külön foglalkozott az utazó gyerekekkel, hogy a kapcsolat a fogadó családdal zökkenőmentes legyen.

Áprilisban már elküldtük az utazók listáját Ninovébe. *A csoportlétszám 51 fő.* Hogy tudják vendéglátóink, honnan megyünk, településünk-ről és a Letye-petyéről összeállítottunk egy szép, színes összefűzött angol nyelvű ismertetőt. A megyei turisztikai irodától Magyarországról és Csongrád megyéről kaptunk gyönyörű angol és német nyelvű prospektusokat, melyet egységcsomagokba rendeztünk fogadó családonként, s ehhez jöttek még a gyerekek személyes ajándékai.

Ninove, 2005. július 8–július 12.

És végre, július 8-án elindultunk autóbusszal a budapesti repülőtérre. Csak néhányan ültek korábban gépen, így nagy volt az izgalom. A fől-szálláskor sikoltozás, majd egy hang „Gyerekek! Ez jobb, mint a hullámvasút!”

Leszálláskor 3 gyereket a pilótafülkéből kellett összeszedni, s végül kikeveredtünk az apró Charleroi repülőtérre, ahol már vártak bennünket vendéglátóink. Este 11 óra körül értünk Ninovébe. A Polgármesteri Hivatal előtt a „Világ legjobb kikiáltója” díjjal büszkélkedő Hans köszöntött bennünket néhány magyar mondattal. A tanácskozó teremben gyönyörűen megterített asztalokkal, rajta fehér rózsával, szépen csomagolt csokoládéval vártak bennünket. Hivatalos polgármesteri köszöntő elhangzása után a vendégfogadó családok keze ügyébe adtuk gyerekeinket. Apró próbálkozás egy fogadó apukától: azt írták, hogy ez a gyerek beszél angolul, és csak magyarul ért. Megnyugtató hang: próbálkozzanak csak tovább! S mindenki ment a maga útjára, hiszen másnap reggel kezdődött a négy napos program.

Az első napon ismerkedtünk Ninovével (séta a városban, nevezetességek megtekintése, majd a tavaly átadott élményfürdő meglátogatása), este pedig a Kultúrpalotába vártuk *közös táncházra az érdeklődő helyi-eket.* Volt kirándulás és fellépés Brugges-ben, egy gyönyörű hajóút az

Északi-tengeren Ostendéből Nieuwportig, ahol egy rögtönzött kedvesi-náló utcai fellépéssel hívtuk a fő téren napozó, sörözgető vendégeket a másnapi előadásra. Majd hazafelé Brüsszel sem maradhatott ki.

Július 11. – a Flamand Nép Napja – ünnepi program:

Menettánc Ninovében

A polgármester köszöntője

A deszki Letye-petye Néptáncsoport fellépése

Mozaiek kórus fellépése

KEVA zenekar fellépése

A közönség fölállva tapsolt. Ugyanilyen nagy siker volt az ezt követő közös táncház. Ez a délután és az este a magyar kultúráé volt, a több mint 10 ezer lakosú Ninovében.

*A belgiumi Ninovében ropja a táncot deszki Letye-petye Néptáncsoport
Fotós: nem azonosítható*

A belgiumi fellépésünk „hozádkaként”

kint-létünk után alig egy hónapra 41 ninovei látogatott falunkba, 5 napot eltöltve Deszken és a környékén. A kíséretükben jelen lévő Flamand körzeti TV munkatársa elámult, mert szerinte teljesen rosszul tájékoztatták a belgákat hazánkról az Uniós csatlakozás előtti Magyarországról szóló anyagokban. Azóta az általa elkészített filmet többször is levetítették.

Úgy látjuk a mi föllépésünk hozzájárult ahhoz, hogy Ninove és Deszk között turisztikai és kulturális szempontból egyaránt hosszú, virágzó testvértelepülési kapcsolat alakuljon ki, amely – feltételezésünk szerint – előnyös Csongrád megye számára is.

Már kint létünkkel elhangzott, hogy milyen jó lenne fiataloknak egy közös tábort létrehozni. Jelenleg a két település kultúrával foglalkozó vezetője azon dolgozik, hogyan lehetne egy olyan néptáncos, kézműves tábort szervezni, ahol 20 belga és 20 deszki gyerek ismerkedhetne meg egymás népművészetével.

Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik támogatták utunk megvalósulását, és itt elsősorban a Közkincs Pályázat által nyújtott támogatásra gondolok.